

Forsat stabil lønudvikling

I 1. kvartal 2019 var den årlige lønstigningstakt på DA-området 2,5 pct., hvilket er det samme som de to forgående kvartaler. Lønstigningstakten er dermed fortsat stabil. Funktionærernes løn steg med 2,6 pct. i 1. kvartal 2019, hvilket er en smule mere end de to forgående kvartaler. Arbejdernes løn steg med 2,4 pct. i 1. kvartal 2019, hvilket er 0,1 pct.-point lavere end i 4. kvartal 2018, *jf. tabel 1*. Siden 2. kvartal 2018 har lønudviklingen på DA-området været ca. ¼ pct.-point over referenceforløbet.

Tabel 1. Udvikling i løn og priser

	3. kvrt. 2017	4. kvrt. 2017	1. kvrt. 2018	2. kvrt. 2018	3. kvrt. 2018	4. kvrt. 2018	1. kvrt. 2019
DA området	----- Årlig ændring i pct. -----						
Arbejdere	2,3	2,2	2,3	2,7	2,6	2,5	2,4
Funktionærer	2,4	2,3	2,3	2,5	2,5	2,5	2,6
Fremstillingssektoren	2,0	1,9	2,2	2,5	2,6	2,5	2,4
Bygge og anlæg	2,6	2,7	2,8	3,3	3,4	3,4	3,4
Serviceprægede erhverv	2,4	2,3	2,3	2,5	2,3	2,2	2,3
DA området i alt	2,3	2,2	2,3	2,6	2,5	2,5	2,5
Forbrugerpriser	1,5	1,3	0,6	1,0	0,9	0,8	1,2
Reallønsudvikling	0,8	0,9	1,7	1,6	1,6	1,7	1,3

Anm.: Opgjort efter DB07.

Kilde: DA's KonjunkturStatistik og Danmark Statistik.

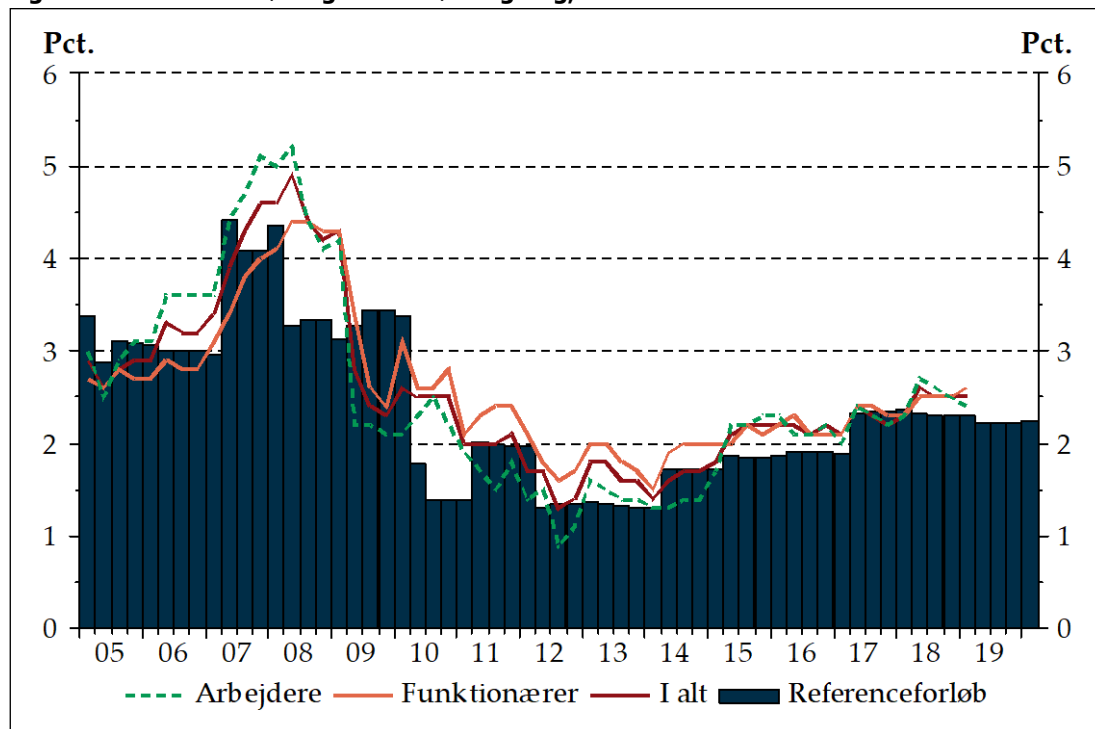
Inflationen er steget med 0,4 pct.-point, svarende til en stigning i forbrugerpriserne på 1,2 pct. i 1. kvartal 2019. Dette betyder, at reallønsfremgangen på DA-området var på 1,3 pct., hvilket er et fald på 0,4 pct.-point i forhold til det foregående kvartal.

Samlet lønudvikling på DA-området

På hele DA-området var lønstigningstakten på 2,5 pct. i 1. kvartal 2019. Lønudviklingen lå dermed 0,2 pct.-point over de aftalte omkostningsstigninger i det overenskomstbaserede referenceforløb.

Arbejdernes lønstigningstakt var på 2,4 pct. og funktionærernes lønstigningstakt en smule højere på 2,6 pct. i 1. kvartal 2019, *jf. figur 1*.

Figur 1. Referenceforløb og faktisk lønstigning, samlet DA-område

Anm.: Den faktiske lønstigning omfatter hele DA-området, det vil sige inkl. ansatte, der ikke er omfattet af overenskomster i referenceforløbet. Opgørelsen af omkostningerne for de overenskomstbaserede referenceforløb beregnes som den prognosemæssige omkostningsudvikling og tager udgangspunkt i overenskomsternes omkostningselementer på 13 udvalgte overenskomstområder, hvilket betyder, at fremstillingssektoren vægter mere i forhold til DA-området samlet set, mens servicesektoren vægter mindre. Dertil vægter timelønnede mere. Stigningerne beregnes som en prognose baseret på de landsdækkende overenskomster. På den enkelte arbejdsplads kan lønudviklingen afvige herfra som følge af lokale forhandlinger mellem ledelse og de ansatte.

Kilde: DA's KonjunkturStatistik samt egne beregninger.

Pensionsindbetalinger bidrog med 0,3 pct.-point til lønstigningstakten på hele DA-området. Fritvalgsordninger bidrog med 0,6 pct.-point, mens der ikke var et bidrag fra personalegoder på hele DA-området. Det samlede bidrag fra genetillægsbetalinger, fritvalgsordninger, personalegoder og pensionsindbetalinger udgjorde 0,9 pct.-point i 1. kvartal 2019, jf. tabel 2., hvilket er på niveau med 4. kvartal 2018.

Tabel 2. Lønstigningstakternes sammensætning, hovedbrancher og DA i alt

	4. kvartal 2018				1. kvartal 2019			
	Fremstilling	Bygge- og anlæg	Service	Hele DA	Fremstilling	Bygge- og anlæg	Service	Hele DA
Samlet lønudvikling	Pct.							
	2,5	3,4	2,2	2,5	2,4	3,4	2,3	2,5
<i>Heraf:</i>	Pct.-point							
Genetillæg	0,2	0,1	-0,1	0,0	0,1	0,1	-0,1	0,0
Fritvalgsordninger	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Personalegoder	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
Pension	0,3	0,5	0,3	0,3	0,3	0,5	0,3	0,3
I alt	1,1	1,3	0,8	0,9	0,9	1,3	0,8	0,9

Anm.: Tabellen angiver årlig ændring i timefortjenesten. Bidraget fra pension afspejler bl.a., at pensionsbetalinger øges med lønnen. Der indgår både arbejdere og funktionærer i opgørelsen af sammensætningerne.

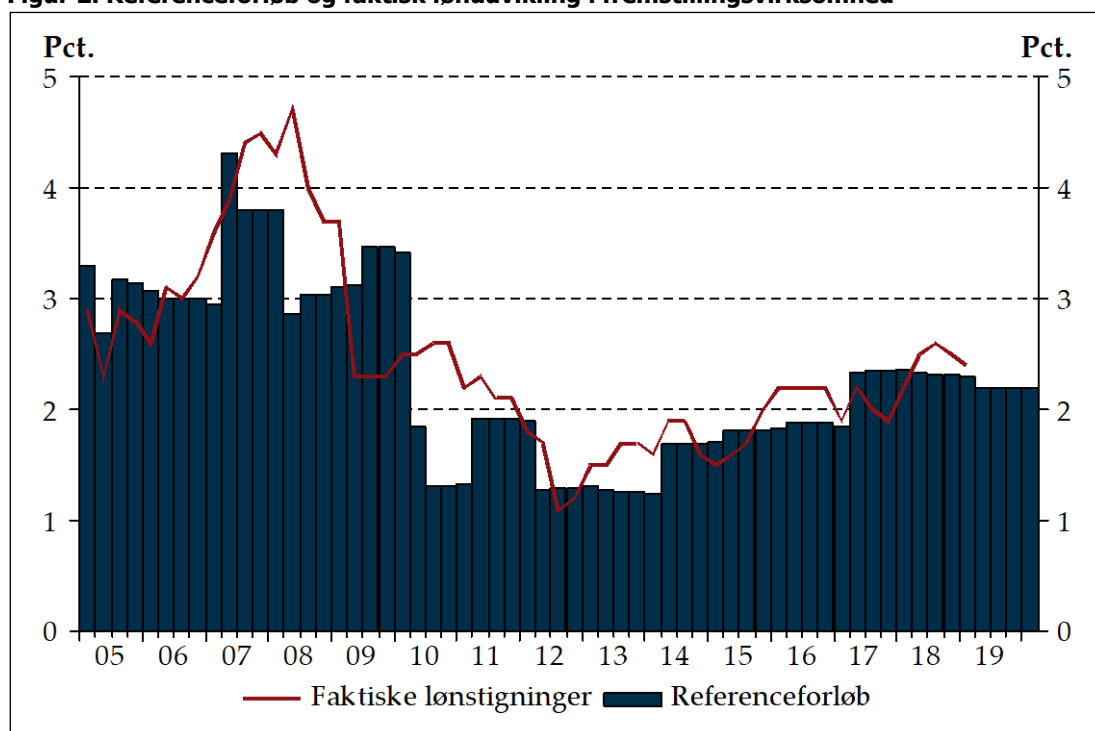
Kilde: DA's KonjunkturStatistik.

Brancheopdelt lønudvikling på DA-området

Lønstigningstakten i fremstillingsvirksomhed var på 2,4 pct. i 1. kvartal 2019. Dermed lå lønstigningstakten i fremstillingsvirksomhed i 1. kvartal 2019 0,1 pct.-point over de aftalte omkostningsstigninger i det overenskomstbaserede referenceforløb. I forhold til 4. kvartal 2018 faldt lønstigningstakten med 0,1 pct.-point, jf. figur 2. Siden 2. kvartal 2018 har lønudviklingen inde for fremstillingsvirksomhed været ca. ¼ pct.-point over referenceforløbet.

Pensionsindbetalinger i fremstillingsvirksomhed bidrog til lønstigningen med 0,3 pct.-point i 1. kvartal 2019, mens fritvalgsordninger bidrog med 0,6 pct.-point og genetillæg bidrog med 0,1 pct.-point, jf. tabel 2.

Figur 2. Referenceforløb og faktisk lønudvikling i fremstillingsvirksomhed

Anm.: Den faktiske lønstigning omfatter fremstillingsvirksomhed på hele DA-området, det vil sige inkl. ansatte, der ikke er omfattet af overenskomster i referenceforløbet. Referenceforløbet er baseret på Industriens Overenskomst, Træ- og møbeloverenskomsten og Slagterioverenskomsten.

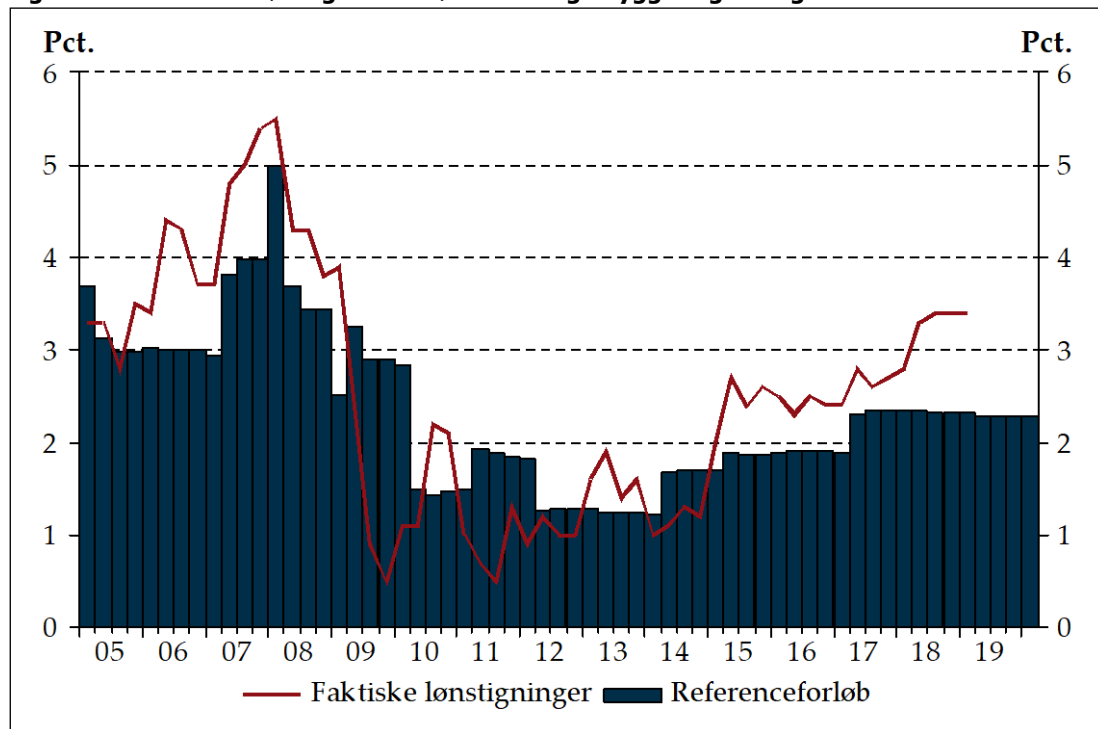
Kilde: DA's KonjunkturStatistik og egne beregninger.

Den største lønstigning i 1. kvartal 2019 inden for fremstillingsvirksomhed var inden for plast- og gummiindustri, hvor den årlige lønstigningstakt var på 3,4 pct. Dette er 0,2 pct.-point lavere end lønstigningstakten i det foregående kvartal. Den mindste lønstigning inden for fremstillingsvirksomhed i 1. kvartal 2019 var inden for medicinalindustri, som oplevede en lønstigningstakt på 1,4 pct. Dette er 0,4 pct.-point lavere end lønstigningstakten i det foregående kvartal. Sten-, ler- og glasindustrien samt Træ- og papirindustri havde begge en lønstigningstakt på 1,7 pct. - den næstlaveste lønstigningstakt inden for fremstillingsvirksomhed.

Inden for bygge- og anlægsvirksomhed var den årlige lønstigningstakt 3,4 pct. i 1. kvartal 2019, hvilket er samme niveau som de to foregående kvartaler. Den årlige lønstigningstakt var 1,1 pct.-point over de aftalte omkostningsstigninger i det overenskomstbaserede referenceforløb, *jf. figur 3*. Siden 2. kvartal 2018 har lønudviklingen inde for bygge- og anlægsvirksomhed været ca. 1 pct.-point over referenceforløbet.

En del af stigningen inden for bygge- og anlægsvirksomhed skyldes bidrag fra pensionsindbetalingerne, som bidrog med 0,5 pct.-point til lønstigningerne. Fritvalgsordninger bidrog med 0,6 pct.-point til lønstigningerne, mens genetillæg og personalegoder hver bidrog med 0,1 pct.-point til lønstigningstakten. Det samlede bidrag fra genetillægsbetalinger, fritvalgsordninger, personalegoder og pensionsindbetalinger udgjorde 1,3 pct.-point i 1. kvartal, *jf. tabel 2*.

Figur 3. Referenceforløb og faktisk lønudvikling i bygge- og anlægssektoren

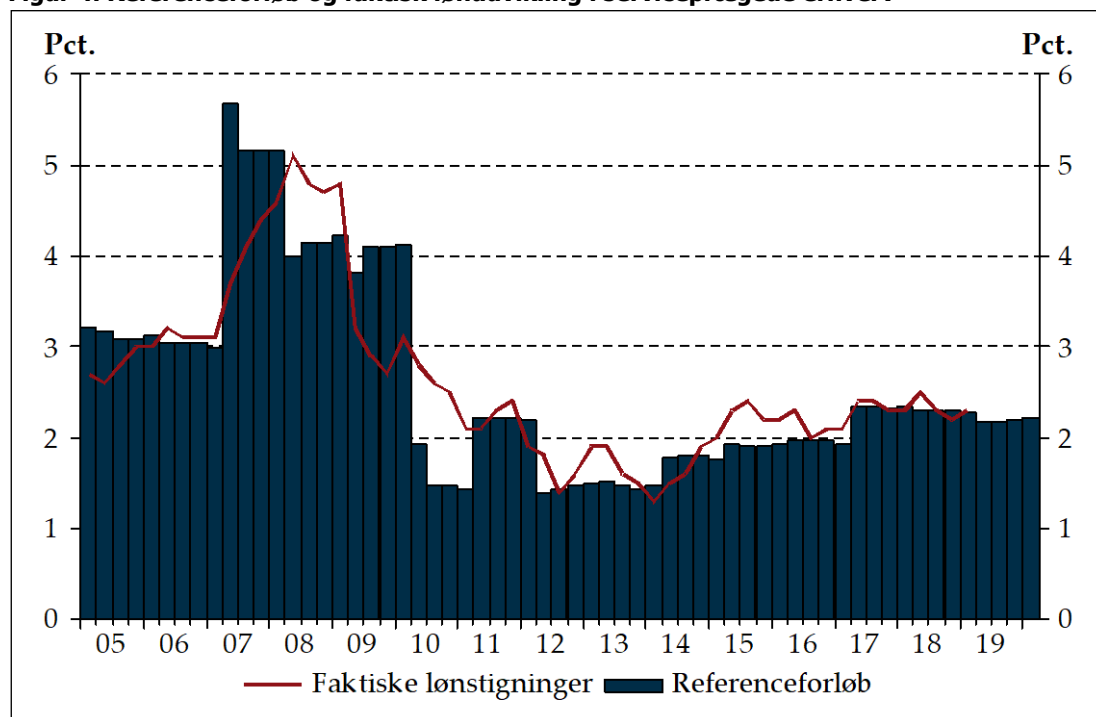

Anm.: Den faktiske lønstigning omfatter bygge- og anlægsvirksomhed på hele DA-området, det vil sige inkl. ansatte, der ikke er omfattet af overenskomster i referenceforløbet. Referenceforløbet er baseret på Bygge- og anlægs-overenskomsten, Bygningsoverenskomsten, Maleroverenskomsten, Elektrikeroverenskomsten og VVS-overenskomsten.

Kilde: DA's KonjunkturStatistik og egne beregninger.

Lønningerne steg 2,3 pct. inden for serviceprægede erhverv i 1. kvartal 2019, hvilket er en stigning på 0,1 pct.-point i forhold til 4. kvartal 2018. Lønstigningen lå dermed på samme niveau som de aftalte omkostningsstigninger i det overenskomstbaserede referenceforløb i 1.kvartal 2019, *jf. figur 4*. Siden 2. kvartal 2018 har lønudviklingen inde for serviceprægede erhverv været ca. på samme niveau som referenceforløbet.

Figur 4. Referenceforløb og faktisk lønudvikling i serviceprægede erhverv

Anm.: Den faktiske lønstigning omfatter de serviceprægede erhverv på hele DA-området, det vil sige inkl. ansatte, der ikke er omfattet af overenskomster i referenceforløbet. Referenceforløbet er baseret på Transport- og logistikoverenskomsten, Fællesoverenskomsten på transportområdet, Serviceoverenskomsten og Butikoverenskomsten.

Kilde: DA's KonjunkturStatistik og egne beregninger.

Pensionsindbetalinger og fritvalgsordninger bidrog begge positivt med hhv. 0,3 pct. og 0,6 pct., mens genetillægsbetalinger bidrog med -0,1 pct.-point. Bidraget fra genetillægsbetalinger faldt således med 0,1 pct.-point fra 4. kvartal 2018 til 1. kvartal 2019. Det samlede bidrag fra genetillægsbetalinger, fritvalgsordninger, personalegoder og pensionsindbetalinger udgjorde 0,8 pct. i 1. kvartal 2019, *jf. tabel 2*.

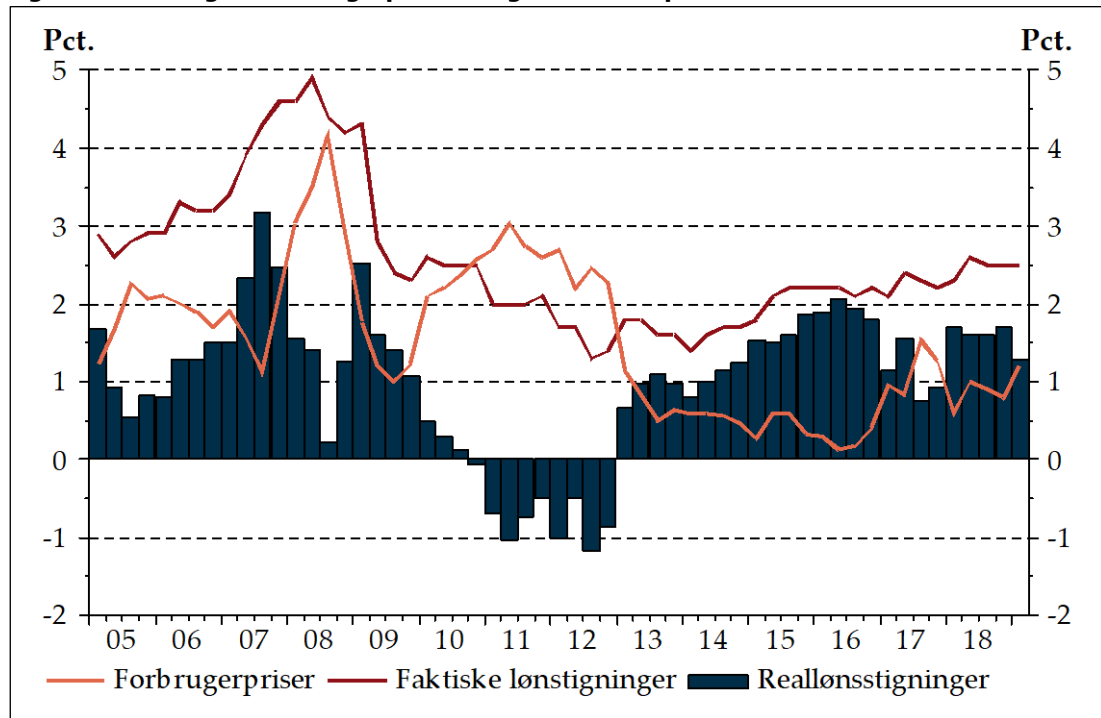
De største lønstigninger i 1. kvartal 2019 blandt de serviceprægede erhverv var inden for ingeniør virksomhed m.v., hvor lønstigningstakten var på 3,1 pct., hvilket er 0,3 pct.-point højere end i 4. kvartal 2018. De laveste lønstigninger i 1. kvartal 2019 var, ligesom i det foregående kvartal, inden for it virksomhed, der havde en lønstignings-takt på 1,3 pct.

Udviklingen i reallønnen

Reallønnen angiver, hvor meget lønstigningen overstiger inflationen. Den er dermed et mål for den reelle forbedring i købekraft som følge af lønudviklingen.

I 1. kvartal 2019 lå inflationen på 1,2 pct., hvilket var en stigning på 0,4 pct.-point i forhold til 4. kvartal 2018. De privatansatte på DA-området havde dermed i 1. kvartal 2019 en stigning i reallønnen på 1,3 pct., hvilket er 0,4 pct.-point lavere end reallønsstigningen i det foregående kvartal, *jf. figur 5*.

Figur 5. Udviklingen i forbrugerpriserne og reallønnen på DA-området

Kilde: Danmarks Statistik, DA's KonjunkturStatistik og egne beregninger.